

# PRACOVNÉ CESTY

Zamestnancovi na pracovnej ceste musí zamestnávateľ poskytnúť cestovné náhrady.

Pracovná cesta začína bodom, kedy zamestnanec opustí pravidelné pracovisko a vydá sa na výkon práce do iného miesta a končí sa vrátením sa na pravidelné pracovisko zamestnanca. Tuzemská pracovná cesta je cesta vykonávaná na území Slovenskej republiky. Akonáhle prekročí zamestnanec hranicu štátu, ide o zahraničnú pracovnú cestu.

Zamestnávateľ môže vyslať zamestnanca na pracovnú cestu len so súhlasom zamestnanca.

## Pri tuzemskej pracovnej ceste má zamestnanec nárok na:

- náhradu preukázaných cestovných výdavkov,
- náhradu preukázaných výdavkov za ubytovanie,
- stravné,
- náhradu preukázaných potrebných vedľajších výdavkov,
- náhradu preukázaných cestovných výdavkov za cesty na návštevu rodiny.

## Okrem vyššie uvedených náhrad patrí zamestnancovi pri zahraničnej pracovnej ceste aj:

- náhrada preukázaných výdavkov za poistenie nevyhnutných liečebných nákladov v zahraničí,
- náhrada preukázaných výdavkov za povinné očkovanie a za odporúčané očkovanie.

Všetky náhrady s výnimkou stravného musí zamestnanec preukázať dokladmi. Povinné náhrady za pracovné cesty, nie sú pre zamestnanca zdaniteľným príjmom.

Zamestnanec vyslaný na pracovnú cestu môže použiť aj firemné prípadne súkromné motorové vozidlo. Pri použití súkromného motorového vozidla na pracovnú cestu, patrí zamestnancovi:

- základná náhrada za každý 1 km jazdy (0,193 eura za každý 1 km jazdy),
- náhrada za spotrebované pohonné látky (podľa spotreby pohonných látok uvedenej v technickom preukaze).

## Výpočet náhrady za spotrebované pohonné látky:

Náhrada za spotrebované PHL = spotreba PHL podľa TP \* počet km na pracovnej ceste \* jednotková cena za 1 liter pohonných látok na doklade o kúpe pohonnej látky

**Príklad:** PC BA-ZA (202 km)  $6^{00} - 17^{00}$ , TP: 7l/100km,  $0,193 \cdot 404 + 7/100 \cdot 404 \cdot \text{cena benzínu za 1l (1,43 €)} = 77,98 + 40,45 = 118,43$

Výška stravného sa určí podľa času stráveného na pracovnej ceste.

## Tuzemská pracovná cesta:

- **od 5 do 12 hodín - stravné je v sume 5,10 eur,**
- **nad 12 do 18 hodín - stravné je v sume 7,60 eur,**
- **nad 18 hodín - stravné je v sume 11,60 eur.**

Ak má zamestnanec na pracovnej ceste preukázane zabezpečené bezplatné stravovanie, zamestnávateľ mu stravné neposkytuje.

## Stravné pri tuzemskej pracovnej ceste:

- Bezplatne poskytnuté raňajky / krátenie stravného o 25 % stravného nad 18 hodín
- Bezplatne poskytnutý obed / krátenie stravného o 40 % stravného nad 18 hodín
- Bezplatne poskytnutá večera / krátenie stravného o 35 % stravného nad 18 hodín

-

**Príklad:** Pracovná cesta BA – ZA, pracovná cesta začala 7.1.2021 o 08:30 a trvala do 8.1.2021 o 16:15.

Zamestnanec preukázal nárok na náhrady nasledovnými dokladmi:

- lístok na MHD v Bratislave – označený 7.1.2021 o 08:35 - 0,90 €,
- lístok na vlak do ZA aj s miestenkou – odchod 09:13 z BA, príchod 11:40, 7.1.2021 – 10,38 €,
- faktúra za ubytovanie v Žiline - 50 € – v cene sú zahrnuté aj raňajky,
- lístok na vlak do BA aj s miestenkou – odchod 13:20 zo ZA, príchod 15:47, 8.1.2021 – 10,38 €,
- lístok na MHD v Bratislave – označený 8.1.2021 o 15:55 v sume 0,90 €.

Výška stravného sa určí podľa času stráveného na pracovnej ceste.

**Zahraničná pracovná cesta:**

- a) do 6 hodín vrátane, patrí zamestnancovi stravné vo výške 25 % zo základnej sadzby stravného,**
- b) nad 6 hodín až 12hodín, patrí zamestnancovi stravné vo výške 50 % zo základnej sadzby stravného,**
- c) nad 12 hodín, patrí zamestnancovi stravné v sume základnej sadzby stravného.**

Ak má zamestnanec na pracovnej ceste preukázane zabezpečené bezplatné stravovanie, zamestnávateľ mu stravné neposkytuje.

**Stravné pri zahraničnej pracovnej ceste:**

- Bezplatne poskytnuté raňajky / krátenie stravného o 25 % stravného nad 12 hodín
- Bezplatne poskytnutý obed / krátenie stravného o 40 % stravného nad 12 hodín
- Bezplatne poskytnutá večera / krátenie stravného o 35 % stravného nad 12 hodín

## ZABEZPEČENIE STRAVOVANIA ZAMESTNANCOV

- využitie vlastného stravovacieho zariadenia, alebo zariadenia iných zamestnávateľov,
- poskytnutie stravovacích poukážok,
- poskytnutie finančného príspevku.

Príspevok zamestnávateľa - najmenej 55% ceny hodnoty stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa zákona o cestovných náhradách – aktuálne 5,10 € (suma príspevku do 2,81 € je daňovo uznaný výdavok)

Zamestnávateľ môže prispievať na stravovanie aj zo sociálneho fondu. Výška príspevku zo sociálneho fondu nie je limitovaná minimálnou ani maximálnou výškou, ani percentuálnym podielom z tvorby sociálneho fondu.

**Využitie vlastného stravovacieho zariadenia** - minimálne 55% z kalkulácie jedla musí prispievať zamestnávateľ.

**Poskytnutie stravovacích poukážok**, cenou jedla je hodnota stravovacej poukážky. Hodnota poukážky - najmenej 75 % stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa zákona o cestovných náhradách (aktuálne minimálne 3,83 € = 75 % z 5,10 €). Minimálny príspevok zamestnávateľa - 55 % z hodnoty poukážky, maximálne 55 % stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa zákona o cestovných náhradách. (2,11 € - 2,81 €). Okrem toho môže prispievať na stravovanie aj zo sociálneho fondu. Ak prispeje zamestnávateľ na stravu viac ako 2,81 €, je pre neho tento výdavok daňovo neuznaný výdavok. **Pre zamestnanca je celý nepeňažný príjem oslobodený od dane z príjmov a nevstupuje do vymeriavacieho základu pre odvody poistného (do 31.12.2021).**

**Finančný príspevok** - najmenej 55 % minimálnej hodnoty stravovacej poukážky pre rok 2021 je to hodnota 2,11 € (z minimálnej stravovacej jednotky 3,83), najviac do hodnoty 55% stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa Zákona o cestovných náhradách - 2,81 €. Vyplatený finančný príspevok - daňovo uznaný výdavok. Pre zamestnanca - oslobodený príjem od dane z príjmu, z ktorého sa nevýčislujú ani zdravotné a sociálne odvody. Zamestnanec, ktorý sa rozhodne pre vyplácanie finančného príspevku na stravovanie ho musí poberať minimálne počas 12 kalendárnych mesiacov od mesiaca, za ktorý sa rozhodol finančný príspevok na stravovanie vyplácať. Finančný príspevok sa musí poskytnúť zamestnancovi vopred rovnako ako to je pri poskytovaní stravovacích poukážok.

Ak zamestnávateľ prispeje zamestnancovi na stravu viac, pôjde o nepeňažný príjem zamestnanca, bude podliehať dani z príjmu a odvodom do ZP a SP za zamestnanca ale aj za zamestnávateľa.

**Od 1.1.2022 je upravené oslobodenie od dane z príjmov jednotne pre všetky formy zabezpečenia stravy, resp. jej finančného krytia, a to aktuálne podľa Zákonníka práce najviac do výšky 2,81 eura. Ak zamestnancom teda prispieva zamestnávateľ na jedlo finančným príspevkom alebo formou gastrolístka nad 2,81 eura (mimo sociálneho fondu), tak oslobodenie platí len do výšky 2,81 eura (plus na príspevok zo sociálneho fondu). Čo bude navyše, sa u zamestnanca zdaní a zaplatia sa aj odvody.**